

ALGORITMUSELMÉLET

ÖSSZEFOGLALÓ

$$\log n \leq n^2 \leq 2^n \leq n! \leq n^n$$

1. Keresés

- Lineáris (lépésszám: $O(n)$)
- Bináris (lépésszám: $O(\log n)$) – optimális

2. Rendezés

- Buborék (lépésszám: $O(n^2)$ – $\max n * \frac{n-1}{2}$)
- Beszűrés (lépésszám: lineáris keresésnél: $O(n^2)$; bináris keresésnél: $O(n \log n)$)
- Összefésülés (lépésszám: $k+1$) – összefésüléssel rendezés (lépésszám: $O(n \log n)$)
- Quick Sort (lépésszám: $\Theta(n^2)$)
Átlagosan: $O(n \log n)$
- Láda (lépésszám: $O(n + |A|)$)
- Radix (lexikografikus) (lépésszám: $O(kn + \sum |A_i|)$)
 - a. $|A_i| \leq cn - O(kn)$
 - b. $|A_i| \leq c - O(n \log n)$

3. Adatszerkezetek

- Bináris fa
Teljes bináris fa
- Kupac
Kupac tulajdonság: 1 csúcsbeli elem < balfia és a jobbfia
Bináris kupac ($d = 2$)
Feltétel: a tárolt elemek különbözőek
FELSZIVÁROG(F): $O(\log n)$ – F: teljes bifa
MINTŐR: $O(\log n)$
Legkisebb elem a gyökérben van, ezt töröljük, a legutolsó értéket berakjuk helyére. (és aztán Felszivárog())
BESZŰR: $O(\log n)$
Kupacépítés: $O(n)$
d-kupacok
szintek száma: $\Theta(\log_d n)$
FELSZIVÁROG: $O(d \log_d n)$
MINTŐR: $O(d \log_d n)$
BESZŰR: $O(\log_d n)$
- Keresőfák
Keresőfa tulajdonság: minden x csúcsra teljesül, hogy baloldali részfájában lévő elemek < x-beli elem < jobb oldali részfa eleme
 - Bináris keresőfa
 $n \geq$ szintszám n elem esetén $\geq \log n$
Bejárás: preorder (gy, F_1, F_2), inorder (F_1, gy, F_2), postorder (F_1, F_2, gy)
Inordernél növekvő sorrend!
Faépítés átlagos lépésszáma: $O(n \log n)$; átlagos szintszáma: $\Theta(\log n)$
KERES(x): $O(\text{szintszám})$
x (?) gyökér = kész; < -bal; > -jobb részfában keresünk
MIN: $O(\text{szintszám})$
Balra lép, amíg tud.
MAX: $O(\text{szintszám})$
Jobbra lép, amíg tud.
TÓLIG(a,b): $O(\text{szintszám} + a \text{ és } b \text{ között elemek száma})$
BESZŰR(x): $O(\text{szintszám})$
Ha már van x, nem kell beszűrni, ha nincs, ott hozzuk létre, hogy a keresés elakadt.
TÖRÖL(x): $O(\text{szintszám})$
Ha nincs ilyen elem, kész.
Ha megtaláltuk és x levél: simán töröljük
1 fia van: kihagyjuk x-et, a fiát rakjuk a helyére
2 fia van: bal r.fájának max elemét rakjuk helyére
 - Piros-fekete fa
Gyökér, levelek: feketék

Piros csúcs fiai feketék

Minden v csúcra: az összes v -ből a levelekhez vezető úton uannyi fekete csúcs van
 v csúcs magassága ($m(v)$): v -ből levélbe vezető úton élek max. száma
 fekete magassága ($fm(v)$): v -ből levélbe vezető úton a fekete csúcsok száma

$$\frac{m(v)}{2} \leq fm(v) \leq m(v)$$

„ n ” elem esetén: fa magassága: $\leq 2 \log(n + 1)$

KERES(x): $O(\log n)$

MIN: $O(\log n)$

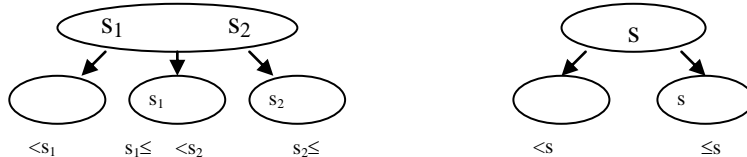
MAX: $O(\log n)$

BESZÚR(x): $O(\log n)$, közben ≤ 2 forgatás történik

TÖRÖL(x): $O(\log n)$, összesen ≤ 3 forgatás történik

• **2-3 fa ($m=3$)**

A levelek azonos szinten vannak, levelekben az elemek balról jobbra növekvő sorrendben. (elemek csak a levelekben)

$\log_3 n \leq \text{magassága} \leq \log n$

levelek száma: $2^m - 1$ (m : szintszám)

KERES(x): $O(\log n)$

MIN: $O(\log n)$ – első levél

MAX: $O(\log n)$ – utolsó levél

TÓLIG(a,b): $O(\log n + a - b \text{ intervallum hossza})$

BESZÚR(x): $O(\log n) = O(\text{magasság})$

Keres() meghat. a helyét; ha az apjának eddig

2 fia volt – 3 lesz

3 fia volt – csúcsvágás

Csúcsvágás: 1 szinttel feljebb az új csúcsot beilleszteni ugyanígy. Ha ez felmegy a gyökérig, ott is kell vágni, új gyökér, a fa magassága nő.

TÖRÖL(x): $O(\log n)$

Ha nem találtuk meg \rightarrow nincs törlés

Ha a törölnő csúcs apjának

3 gyereke van – töröljük a csúcsot

2 gyereke van

van 3 gyerekes testvér: megosztóznak a maradék 4 gyereken

nincs: csúcsösszevonás – 1 szinttel feljebb törlés

• **B-fa**

B_m fa magassága („ n ” db levél): $O(\log_m n)$

$$\left\lfloor \frac{m}{2} + 0,5 \right\rfloor \leq \text{belső csúcs fiainak száma} \leq m$$

$2 \leq \text{gyökér fiainak száma} \leq m$

KERES(x)

BESZÚR(x) – csúcsvágás

TÖRÖL(x) – csúcsösszevonás

- **Hash**

• **Vödörös hash-elés**

$V[0..H - 1]$ – vödörkatalógus (vödör: rendezett/rendezetlen láncolt lista)

$h: S \rightarrow \{0, 1, \dots, n - 1\}$

KERES(t): $V[h(t)]$ listában lin. kereséssel; $O(n)$

BESZÚR(t): lista elejére (rendezetlen); listába, a helyére (rendezett)

TÖRÖL(t): kb. mint a Beszúr(); $O(n)$

• **Nyitott címzésű hash**

$T[0..M - 1]$ – hash tábla

Lineáris próbálás – $O(M)$

Kvadratikus próbálás

• **Osztó/szorzó módszer**

• **Kettős hashnél:**

$$h'(s) = (s \bmod M - 1) + 1$$

\oplus nincs benne rendezés

- ⊖ MIN, MAX, TÓLIG keresésre nem jó
- ⊖ betelhet a hash-tábla

4. Gráf algoritmusok

– **Megadás: éllista, súlyozott gráf, szomszédossági mátrix**

– **Bejárás**

Szélességi – BFS (éllistával adott: lépésszám: $O(n + e)$)

Mélységi – DFS (lépésszám: éllistas: $O(n + e)$; mátrixos: $O(n^2)$)

– **Legrövidebb út keresése**

Szélességi bejárás

Dijkstra: $O(n^2)$ – $v \rightarrow$ minden más (minden él ≥ 0)

KÉSZ halmazba gyűjtjük azokat a pontokat, amelyekről már tudjuk, hogy v-től milyen távolságra vannak

Bellman-Ford: $O(n^3)$ – $v \rightarrow$ minden más (nincs negatív kör)

Max 1,2,3... hosszú úton legrövidebb út keresés

$T[k, i] = \text{Min}\{[T(k-1), 1], [T(k-1), 2] + E(2, i), \dots, [T(k-1), n] + E(n, i)\}$

↳ $v_1 \rightarrow v_i$ -be legfeljebb k hosszú legrövidebb út

Floyd: $O(n^3)$ – $v \rightarrow$ minden pontba (nincs negatív kör)

Max 0,1,2... ponton keresztül legrövidebb út keresés

$T^k + 1(i, j) = \text{Min}\{T^k[i, k+1] + T^k[k+1, j], T^k(i, j)\}$

– **Egyéb**

DAG: irányított gráf, nincs benne irányított kör -> legrövidebb, leghosszabb út keresés

G DAG \Leftrightarrow egy mélységi bejárásban nincs visszaél

G-nek van topológikus rendezése \Leftrightarrow G DAG

Topológikus rendezés: csak a kisebb sorszámú pontokból a nagyobbak felé megy él

Tranzitív lezárt: Az eredeti élek benne vannak a gráfban + behúzzuk még olyan éleket, ami x-ből y-ba mutat, ha van olyan út, amin el lehet jutni x-ből y-ba.

Faél: olyan éle a gráfnak, ami a bejárásakor új csúcsba vitt (faélek fesz.erdőt alkotnak)

Párosítás: egy G irányítatlan gráfban=fgtlen élek száma

Páros gráfban max. párosítás keresése: magyar módszer (lépésszám: $O(n(n+e))$)

– **Piros-kék algoritmus: minimális súlyú feszítőfa keresése (kék élek)**

Kék szabály: x-ből nincs kivezető kék él, akkor egy legkisebb x-ből kivezető szintelen éleket kékre színezzük

Piros szabály: C egy kör a gráfban, ha még nincs piros éle, egy legnagyobb súlyú szintelen éleket pirosra színezzük

Takaros színezés: ha van olyan fesz.fá, ami az összes kék éleket tartalmazza és egyetlen pirosat sem

Prim-Jarník (lépésszám: $O(n^2)$; éllistával: $O(e \log n)$)

Vegyünk egy pontot és a kékszabállyal csinálunk belőle fesz.fát.

Kruskal (lépésszám: $O(e \log e)$)

Vegyük az éleket növekvő sorrendbe és nézzük meg, hogy a következő él behúzásával (kék) kört kapunk-e, ha nem, húzzuk be (kék), ha igen, akkor ne (piros)

UNIÓ-HOLVAN tömbbel (lépésszám: $O(e \log n + n^2)$)

UNIÓ-HOLVAN fával (lépésszám: $O(e \log n)$)

$O(e)$ lépésben eldönthető, hogy egy adott feszítőfa minimális-e

5. Bonyolultság elmélet

Polinom időben megoldható(P)/nem megoldható(NP).

Karp redukció (visszavezetés): a mi problémánkat visszavezetjük egy ismert NP-teljes problémára; a mi problémánk nehezebb, mint az NP-teljes probl.

P ∈ NP-teljes, ha

NP-ben van: igen válasza van polinom méretű, P időben ellenőrizhető tanu

NP-nehez: minden NP-beli probléma visszavezethető rá

Ismert NP-teljes problémák:

3SZÍN: 3 színnel színezhető gráf (4SZÍN stb.)

MAXFTL(G,k): G gráfban van k db független pont

MAXKLIKK(G,k): G-ben van k pontú teljes részgráf

HAMILTON-KÖR: G-ben van H-kör

HAMILTON-ÚT: G-ben van H-út

GRÁFIZO(G_1, G_2): G_1 izomorf G_2 -vel (élet élbe, nemélet nemélbe visz)

2DH: páros gráfban van-e teljes párosítás

3DH: 3 dimenziós házasság

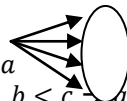
X2C: teljes párosítás általános gráfban

RHÖSSZEG(H,x): H-nak van olyan részalmlaza, amelynek összege x

HÁTIZSÁK($\{a_1..a_k\}$ értékek, $\{s_1..s_k\}$ súlyok, S-teherbírás, E-célérték)

Definíciók:

Szuperforrás: bele nem megy él, belőle mindenhova megy él. Csak 1 szuperforrás lehet egy gráfban!!!

< reláció:
Irreflexív: $a \not< a$
Tranzitív: $a < b, b < c \rightarrow a < c$
Teljes: $a < b$ vagy $b < a$ vagy $a = b$

BSZ2 emlékeztető☺:

síkbarajzolható a gráf: ha nem tartalmaz $K_{3,3}$ -at és K_5 -öt topologikus részgráfként.

G gráfban **van Euler-kör** \Leftrightarrow minden fokszám páros és összefüggő a gráf